

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	15.10.2003
Tekijä(t)	Sini Hakkarainen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	81
Otsikko	ASiantuntijayrityksen arvonmääritys ja avainhenkilöiden merkitys yrityskauppatilanteessa		
Ohjaaja(t)	Professori Kari Lukka, KTM Erkki Vuorenmaa		

Tiivistelmä

Tutkielmassa tutkitaan asiantuntijayrityksen arvonmääritystä osana yrityskaupprosessia sekä avainhenkilöiden merkitystä ja sitouttamista yrityskaupassa. Lähtökohtaletuksena tutkimuksessa on se, etteivät perinteiset arvonmääritysmenetelmät sellaisenaan ole välttämättä riittäviä asiantuntijaorganisaation arvonmäärityksessä. Teoriaosuudessa tarkastellaan, miten yrityksen arvo määritetään perinteisten arvonmääritysmenetelmien avulla, pohditaan asiantuntijayritysten arvonmääritykseen liittyviä erityispiirteitä ja ongelmia sekä käsitellään erilaisia keinoja määrittää yrityksen osamisen eli tietopääoman arvo. Tämän lisäksi käsitellään avainhenkilöiden pysyvyyteen liittyvää riskiä yrityskaupassa ja hahmotetaan ongelmakenttää työntekijöiden siirtymisen ja sitouttamisen näkökulmasta. Tutkielman empiirisessä osuudessa tarkastellaan, miten asiantuntijayrityksen arvonmääritys ja avainhenkilöiden sitouttaminen on käytännössä tehty neljässä toteutuneessa yrityskaupassa. Empiirinen osuus perustuu yhdeksään teemahaastatteluun. Tutkimusta varten haastateltiin sekä ostaja- että myyjäpuolta kokonaisvaltaisemman kuvan saamiseksi arvonmääritysmenetelmistä ja -prosessista yrityskaupassa.

Tutkimuksessa havaittiin, että arvonmääritys ei yleensä perustu ainoastaan yhteen menetelmään, vaan samanaikaisesti käytetään montaa eri arvonmääritysmenetelmää ja tunnuslukua. Asiantuntijayritysten arvonmääritys voidaan tehdä käyttäen perinteisiä arvonmääritysmenetelmiä. Niiden käyttämiseen liittyy kuitenkin normaalin epävarmuuden lisäksi asiantuntijayritysten erityispiirteistä johtuvia ongelmia. Tietopääoma on aineetonta varallisuutta, jonka arvostaminen on yleensä aina hankalampaa kuin aineellisen varallisuuden. Tietopääoman arvostamiseen on kehitetty useita malleja, jotka eivät kuitenkaan yleensä anna tulokseksi tietopääoman rahamääräistä arvoa. Niiden avulla saadaan lähinnä informaatiota, jonka pohjalta voi olla helpompaa arvioida tietopääoman arvoa. Kohdeyrityksissä tietopääomaa ja osaamista ei arvostettu erikseen, vaan se huomioitiin käytävässä arvonmääritysmenetelmässä esimerkiksi osana tuotto-odotuksia.

Asiantuntijayrityksen ostamiseen liittyy aina riski yrityksen merkittävän pääoman eli avainhenkilöiden ja osaamisen pysyvyydestä. Avainhenkilöt voidaan yrityskaupan yhteydessä sitouttaa yritykseen monella eri tavalla. Empiiristen tutkimustulosten perusteella ainakin myyjätyöntekijöiden kohdalla sitouttamiskeinoja käytetään yleisesti. Kohdeyrityksissä käytettiin kauppahintaan liittyviä sitouttamiskeinoja sekä myyjille asetettua kilpailukieltoa. Tutkimuksessa todettiin, että myyjätyöntekijöiden sitouttaminen yrityskaupassa on huomattavasti helpompaa kuin tavallisten työntekijöiden.

Asiasanat	arvonmääritys, asiantuntijaorganisaatiot, asiantuntijat, henkinen pääoma, sitouttaminen, tietopääoma, yrityskaupat
Muita tietoja	